

ישיבת 28.1.74

בפני אל"מ (מ"ל) כרמי ישראל

הופיע ק/460513 אל"מ גלעד אבירם ולאחר שהוסבר לו כי אם יש לו סיבות אישיות לכך הוא רשאי שלא להסכים לתת עדות בפני אל"מ כרמי אמר שמסכים לכך ואמר:

באוקטובר 1972 נכנסתי להפקיד ק' אגם גי"ש ושימשתי בו עד המלחמה. בפרוץ המלחמה הפכתי בחוקף מינוי חירום לק' אגם של אוגדה 162. אוגדה 162 בנויה על בסיס מפקדת גי"ש על האלמנטים הסדירים שבה עם תוספות אנשי מילואים גם במפקדה וגם השלמות מילואים ביחידות.

המפקדה היתה בנויה להשאיר מתוכה גרעין שישאר כמפקדת קסנ"ר - עם אלמנטים מקריים למחן יעוץ למטכ"ל בנושאי ארגון, הפעלת שריון - כיועץ למטכ"ל ולהמשיך בפעולות השוטפות של מפקדת גי"ש.

בנושא הגיוס - עד לפקודת הגיוס הכוללת - קיבלנו פקודות לריכוז הצג"ים (צוותי גיוס ראשוניים) וביטול חופשות למערך הסדיר. נתנו הוראות ליחידות להכנות למקרה גיוס חירום עם הוראות מיוחדות שנקעו מכך שעמדנו קרוב ליום כיפור - להשתמש ברכב פרטי של פעילי הגיוס במקום מוניות. זה חרג מהנג"ח. הכנו דו"ח מלא לוועדה ואליה היו מצורפים נספחים שונים, שמבוססים על מסמכים שהנצאו טרם המלחמה - ומפורטים בנספח מקורות, והוגשו כולם לוועדה.

ניהלנו מעקב אחרי מצב ההתגייסות של היחידות עד שירדנו לטיני בטבלה שנמצאת בגיס - וטבלה זאת אגיש לך. רס"ן מישה רוזנבלג היה העוזר שלי לנושא גיוס זכוננות במפג"ש והוא כעת קמב"ץ באוגדה 162.

דומני כי פרט לסטיה בנושא שימוש ברכב, כפי שציינתי לעיל, הגיוס מצאצא פעלא לפי הנוהלים ככל. מערכת הגיוס ככלל פעלה טוב והיחידות הגיעו למצב של תנועה יותר מהר מהקבוע בנוהלים. אבל כתוצאה מהמצב המיוחד והרצון להגיע לחזית מהר ככל האפשר לא לקחו את כל הציוד, בין אם מדובר במנות קרב או בפריטים מינהלתיים אחרים. בבטנים היה כל מה שחיוני ללחימה - וגם זיודו חוך כדי תנועה.

ש"ח: היה לחץ לצאת מהר והתייצב מהר' ככל האפשר בחזית - אבל יחד עם זאת לא הייתי עד לשום פקודה שניתנה למפקדים שלא לבצע את הפעולות ההכרחיות ליציאה. יתירה מזאת - שאלנו מפקדים מתי הם מוכנים - ובהחלט האצנו בהם לסיים ההתארגנות מהר ככל האפשר - אך כאמור לא הייתי עד לפקודה למפקדים לצאת ללא ההכנות ההכרחיות.

לא יצאו גדודים גדודים ופלוגות פלוגות לדוגמא - גם אם היו 8 טנקים מוכנים מחוץ פלוגה הם עלו על מובילים וזזו.

ב-070700 בערך הגיעו לסביבות בלרזה 9 או 10 טנקים של גדוד 113 מחטיבה 217. ובעקבותיהם הגיעו טנקים נוספים - זהכח התחיל להצטבר בשטחי ההתארגנות. טרם היציאה הוצאנו ליחידות הוראה על הכוונה הכללית + הידיעות המעטות שהיו בידינו - ומקום ההערכות המתוכנן ע"י האוגדה.

לא אזכור כעת בע"פ מה הידיעות שהיו בידינו באותו שלב, בכל אופן אלו היו ידיעות מעורפלות ומעטות. ידענו על הצליחה, על ההפצצה באזור רפידים. אני אישית לא קיבלתי ידיעות מהפיקוד, אך אני יודע שהיחה שיחה בין מפקד הפיקוד למפקד הגייס. זכור לי שמפקד הגייס אמר לי שיוודים בציר הצפוני. הגדרנו את שטחי ההתארגנות - וכתוצאה מכך גם יצאת הפקודה שלנו.

הצטיידות ימח"ים ותקנים איננו תחום אג"מי. תקני ציוד הימח"ים מוגדרים ע"י אג"א. תקני כ"א בימח"ים זה כן תוא"רי/אג"מי.

קאשר לבקורות ביחידות הסדירות היו בקורות כוננות שוטפות בתחום הכוננות הסדירה בעיקר ולא בתחום המילואים שלהם. הכוננות של אגדי הימח"ים - המופקדים על הכוננות והכשירות של הציוד דרשתות הגיוס - במקרה ע"י אג"מ/מצבעים ענף גיוס וכוננות, וכך בקורות שוטפות של אג"מ הגייס, ומבחינת חימוש זה חימוש בגייס וכוננות זה תחום אפסנאות הגייס. כל זה מתייחס כמובן רק ליחידות שת"פ גי"ש.

כתוצאה מצוץ אג"מ/מכצעים במטכ"ל להיערך עם מירב הכוחות הסדירים לאורך הקווים על מנת לקדם אפשרות של הגברת המתחנות נתקבלו פקודות לאיוש ע"י חיילים, סדירים של טנקים של יחידות מילואים ברמה"ג ובסיני.

טנקים אלו היו בימח"ים. התוצאה הייתה שטנקים של מערך ההדרכה ותטיבה 7 נשארו ללא צוותים - בעוד טנקים של אנשי המילואים היו מאויישים ע"י צוותים של חיילים סדירים. המצב יצר הוסר אורגניות באשר להכרת הצוותים - בעיקר המילואים, את הטנקים שלהם ואת המחסנים.

לדוגמא - אנשי מילואים של חטיבה 500 שנסעו לאייש טנקים של יחידות סדירות כמחנה נתן נחקלו בבעיה של קשר בין מספק הטנקים לבז"ם - כי הם הגיעו למתקן בלתי מוכר להם שנעזב ע"י חטיבה סדירה ולא הייתה יכולה להיות, במצב זה, מסירה מסודרת של הרק"ם והציוד.

דוגמא נוספת כזאת היא הימ"ח של 40 שוט"ים באילת.

קיימת גם הבעיה שהאימונים מתנהלים על רק"ם וציוד ששייכים תקנית לימח"ים. על הציוד הזה - על מנת לגרום להשחקות מינימלית - ניהלו אימונים מספר יחידות בזו אחר זו על אותו רק"ם וציוד. הדבר נובע גם משיקול כלכלי של חסכון בהובלות וחסכון בטיפולים ובהחזרה לכשירות.

ש"ת. צמצום תקני יחידות נבע מהכרונה לקצר את חקופת שירות החובה - אבל זה פגע במידה מסוימת בסד"כ צה"ל - לדוגמא - שלושים וששה צוותים באוגדה 252 בוטלו מתקני האוגדה. 2 פלוגות ג'יפים בוטלו מתקני האוגדה. הייתה כוונה לבטל את גדוד 75 של חטיבה 7. הגי"ס נהל מאבק קשה ביותר נגד המגמות להוריד אלמנטים לוחמים מיחידות. היו גם כוונות להוריד מתקני האחזקה, של אמצעי קשר, רק"ם ורכב, אך החכנית לא עומשה בגלל המלחמה. אבל גדוד 75 - מאז חודש אפריל 1973 בערך - לא קיבל תגבורת כ"א, חיילים השתחררו והגדוד נאלץ להצטמצם. הגי"ס נקט בכל מיני אלתורים כדי להמשיך לקיים את המסגרת הגדודית.

ש"ת. היתה כוונה לעשות את האוגדה הקבועה יותר רזה ופחות מסורבלת, יותר קלה ויחד עם זאת שתוכל למלא את כל הפוקציות שהיא צריכה למלא. אם המצב ההתחלתי של חקן אוגדה היה בערך 16 אלף חייל - המבנה והתקנים של אוגדה קבועה כפי שפורסם לאחריה עמד סביב 11,600 חייל. ברור שכאוצאה מכך נוצרו עודפי כ"א, שאותם היה צריך לפלוט בהתאם לכישוריהם, כשחלקם לפליטה בגלל גיל, שינוי פרופיל וכו', זה היה תפקיד השלישות

ש"ת. אוגדה 162 הייתה מורכבת מיחידות בלתי אורגניות במלחמה הזאת, להוציא את חטיבה 11 שהייתה אורגנית של האוגדה. אבל הייתה לנו שליטה על היחידות של האוגדה גם תוך כדי תנועה למטה. סגן מפקד האוגדה היה במסוק על הציוד

על מנת לבדוק את מצב היחידות. החפ"ק האוגדתי יחד עם מפקד האוגדה
הגיע ראשון לבלוזה - קיבלנו תמצנת מצב מקלמן והתקנו את היחידות.

ש"ת. היו פקקים על הצירים. הסיבות העיקריות היו: (א) לא היו צפ"ים
ברמת הפיקוד שיווסתו את התנועה על הצירים. (ב) הצירים הם צרים מדי
מכדי שיוכלו לקלוט תנועה דו-סטריית. הדבר הופך לחריף יותר כי בשוליים
יש חולות קשים שאינם מאפשרים ירידה מהציר.

והעדות הוקראה לעד וחתם עליה היום 28.1.74.

(-) אל"מ גלעד אבירם

(-) אל"מ (מיל) כרמי ישראל